

Бречко О.В.

кандидат економічних наук, доцент

Швайко М.В.

здобувач другого (магістерського) рівня

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

СУТНІСТЬ І ВИДИ ПОДАТКОВОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

Податкове консультування – вид професійної діяльності, в основі якої є надання послуг особі, яка потребує консультацій, сприяння належному виконанню платниками податків податкових зобов'язань, підвищення рівня податкової культури, справедливе застосування законодавства, зменшення адміністративного навантаження для платників.

З метою правильного функціонування та розширення бізнесу платники податків повинні врахувати всі правові та фінансово-економічні умови, в чому їм допомагають податкові консультанти шляхом знаходження оптимальних рішень для ведення їх господарської діяльності. Кваліфікований консультант ознайомлює платника з наявними податковими пільгами та доцільністю їх використання, розраховує усі подальші дії з урахуванням податкового навантаження.

На шляху розширення бізнесу платник податків разом з податковим консультантом повинні вирішити наступні завдання: прийняття управлінських рішень щодо деяких податкових питань; підтримати прийняття рішень направлених на вирішення конфліктних та суперечливих ситуацій з фіскальними органами; вирішити комплексні завдання щодо обліку та звітності.

Характерними рисами податкового консультанта є вміння надати платнику податків інформацію щодо змін в законодавстві, сприяти належному нарахуванню та повній оплаті податків і зборів, проводити перевірку щодо нарахування платежів. Також податковий консультант першочергово повинен ознайомити та надати всі необхідні рекомендації щодо визначення бази оподаткування, розрахунку і обов'язкових платежів.

Діяльність податкового консультанта вимагає постійного підвищення кваліфікації та вдосконалення своїх вмінь. Податковий консультант повинен завжди стежити за змінами в законодавчій базі, розвитком податкової системи, мати аналітичний склад розуму та націлюватись на результат. В основі роботи податкового консультанта широкий спектр завдань – починаючи від заповнення та подачі декларації фізичної чи юридичної особи до представлення всіх інтересів клієнта в суді чи на переговорах із питань оподаткування. Тому фахівець в цій справі повинен бути не лише обізнаним та досвідченим, а й об'єктивним, надійним та відповідальним.

Останнім часом сфера оподаткування характеризується насиченістю конфліктів між фіскальними органами та платниками податків. Така ситуація спричинена тим, що в основі фіскальних інтересів держави є виконання своїх загальних функцій, які потребують кошти, натомість платники податків намагаються збільшити грошовий результат своєї підприємницької діяльності, де податкове навантаження протидіє цьому.

Податкові конфлікти можуть виникати як з вини контролюючих органів, так і з вини платників податків, на основі неправильного застосування податкових норм і законодавства. Особливо гостро такі суперечки можуть постати в момент реформації фіскальної політики в країні, коли платник податків не врахував усіх змін з моменту їх вступу в силу, натомість контролюючому працівнику Державної фіскальної служби України на це відведено термін до кінця першого податкового періоду. В цій ситуації податковий консультант відіграє компромісну роль з метою інформування сторін податкових відносин. Так професійна

діяльність консультантів є позитивна вигідною не лише клієнтам – платникам податків, але і для фіскальних органів, і країни в цілому.

Пріоритетом в поставлених завданнях контролюючих органів в час розвитку держави є формування партнерських відносин. І саме надання професійної податковою консультації є одним із моментів досягнення поставленої мети.

В першу чергу, важливо отримати таку консультацію, яка буде доступною усім платникам податку. З розвитком новітніх технологій це дасть можливість швидко та результативно надавати консультації всім особам, громадянам незалежно від місця їх перебування. При цьому зменшуються соціально-психологічний чинник, коли посадова особа через власні інтереси або неприязнь може надати не компетентну консультацію, в результаті чого будуть негативні наслідки платнику податків.

Співпраця консультанта з платниками податків включає в себе наступні аспекти: розгляд та дослідження питань, що постають в процесі ведення підприємницької діяльності; перевірку наявності та точності інформації, яку вимагають контролюючі органи в платників податків; консультації з аудитором та представниками фізичної чи юридичної особи; контроль та аналіз останніх змін законодавства у сфері оподаткування та практики їх застосування; вивчення правовідносин двох сторін; надання клієнтам звітів, пропозицій та рекомендацій з питань оподаткування.

Фахівець, що надає консультації має бути ввічливим, толерантним, стриманим, розсудливим. Платниками податків можуть бути будь-які особи, а відповідно з різними характерами і принципами, тому слід враховувати і такі особливості в ході професійної розмови. Податкові консультанти, повинні володіти знаннями не лише в податковому, фінансовому законодавстві, а й володіти навиками менеджера у роботі з клієнтами, важливо розуміти всі психологічні моменти, які будуть запорукою професійної консультації.

За рахунок удосконалення рівня розвитку податкового консультування та інформування платників податків значно підсилюється ефективність фіскальних важелів впливу на протидію несплати податкових платежів.

За останні роки податкова політика України часто підлягала змінам і сьогодні піддається реформуванню та характеризується деякою нестабільністю. Саме всі ці явища та спровоковані ними похідні явища в комплексі розширюють можливість виникнення такої ситуації, при якій платник податків націлює дії на несплату податкових платежів. Тому податкове консультування на сьогодні є досить важливим заходом, що випереджає появу таких подій.

Список використаних джерел:

1. Виходець А. М. Культура і етика взаємовідносин податкових інспекторів з платниками податків [Скорочений варіант] / А. М. Виходець, Є. А. Кізілова. – К., 2017. – 287с.
2. Дондик Н.Я. Спеціальні бухгалтерські знання та їх застосування під час розкриття та розслідування економічних злочинів : монографія / Н.Я.Дондик. – К. : Атака, 2007. – 144с.
3. Олейнікова Л.Г. Створення умов та сприяння добровільній сплаті податків як елемент удосконалення податкової політики України / Л.Г. Олейнікова // Вісник Запорізького національного університету. – 2010. – №4(8). – С. 273-278.
4. Серединська В.М. Економічний аналіз : навч. посібник / В.М. Серединська О.М.Загородна, Р.В.Федорович; за ред.. проф.. Р.В.Федоровича. – Тернопіль: Видавництво Астон, 2010. – 416с.